

APSTIPRINĀTS
RISEBA Senāta sēdē
27.10.2010., Prot. Nr.1.1-07/06
ar grozījumiem 12.02.2025. protokols Nr. 25/1.1-7/3

STUDĒJOŠO INTELEKTUĀLĀ ĪPAŠUMA PĀRVALDĪBAS NOLIKUMS

MĒRĶIS

Nolikums nosaka RISEBA studējošo radītā intelektuālā īpašuma pārvaldības kārtību.

SFĒRA

Nolikums ir saistošs RISEBA personālam: akadēmiskajam un vispārējam, kā arī studējošajiem.

JĒDZIENI UN SAĪSINĀJUMI

RISEBA - SIA "Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"".

Intelektuālais īpašums – zinātniskās, akadēmiskās vai mākslinieciskās darbības rezultātā radīts izgudrojums, dizainparaugs, preču zīme, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfija, know-how vai ar Autortiesību likumu aizsargāts darbs.

Darbinieks – personu, ar kuru RISEBA ir noslēgusi darba līgumu, uzņēmuma līgumu, autora līgumu vai līgumu par kāda projekta izpildi.

Studējošais – persona, ar kuru RISEBA ir noslēgusi studiju līgumu vai līgumu par izglītības iegūšanu.

Studiju līgums – ar Studējošo noslēgtais studiju līgumu vai cita veida līgumu par izglītības iegūšanu.

Trešā persona – fiziska vai juridiska persona, kas nav Darbinieks vai Students.

Komisija – RISEBA izveidotā Intelektuālā īpašuma pārvaldīšanas komisija, kuras sastāvu iecel rektors un, kura ir tiesīga izvērtēt strīdīgus vai RISEBA īpaši svarīgus gadījumus un RISEBA vārdā pieņemt lēmumus par tiesību izmantošanu vai atteikšanos no tiesību izmantošanas uz Intelektuālo īpašumu, lēmumus par RISEBA Intelektuālā īpašuma izmantošanu ārpus RISEBA, kā arī lēmumus par atļauju vai aizliegumu izmantot RISEBA vārdu un simbolus.

Mantiskās tiesības – Autortiesību likuma 15.pantā minētās tiesības.

Personiskās tiesības – Autortiesību likuma 14.pantā minētās tiesības.

1. RISEBA tiesības uz Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu

- 1.1.Ja Studējošais ir radījis Intelektuālo īpašumu, veicot no Studiju līguma vai līguma par izglītības iegūšanu izrietošos pienākumus, mantiskās tiesības uz šādu Intelektuālo īpašumu Studiju līguma spēkā esamības laikā pieder RISEBA.
- 1.2.Ja Studējošais ir radījis Intelektuālo īpašumu ārpus Studiju līguma vai Intelektuālais īpašums ir radīts Darbinieka vadībā, bet tā radīšanā nozīmīgā apjomā izmantoti RISEBA vai ar RISEBA starpniecību sagādāti finanšu, materiālie vai citi resursi, mantiskās tiesības uz šādu Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu studiju līguma spēkā esamības laikā pieder RISEBA.
- 1.3.Pēc Studiju līguma darbības izbeigšanas RISEBA saglabā tiesības bez samaksas un saskaņošanas ar Studējošo RISEBA reklāmas nolūkos vai studiju procesa vajadzībām pilnīgi vai daļēji publicēt, publiski izpildīt, izplatīt, raidīt, retranslēt un padarīt pieejamu sabiedrībai Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu.
- 1.4.Visas mantiskās autortiesības uz Intelektuālo īpašumu pēc Studiju līguma darbības beigām pilnībā pāriet Studējošajam.

2. Informēšana, saskaņošana un Intelektuālā īpašuma izmantošanas kārtība

- 2.1. RISEBA (ar Komisijas palīdzību) uzdevums ir efektīvi izmantot RISEBA tiesības uz Intelektuālo īpašumu. Šī uzdevuma īstenošanai Komisija izvērtē Intelektuālā īpašuma komerciālo potenciālu un nepieciešamības gadījumā attiecīgajās valsts iestādēs iesniedz patenta pieteikumu, dizainparauga reģistrācijas pieteikumu, izsniedz licenci vai noslēdz licences līgumu Intelektuālā īpašuma izmantošanai vai veic citas darbības RISEBA Intelektuālā īpašuma pārvaldīšanai.
- 2.2. Studējošam ir pienākums nekavējoties informēt RISEBA par Studiju līguma darbības laikā, RISEBA Darbinieka vadībā vai, izmantojot RISEBA resursus, radīto Intelektuālo īpašumu.
- 2.3. RISEBA ir tiesības pieprasīt no Darbinieka un/ vai Studējošā jebkuru informāciju par radīto Intelektuālo īpašumu.
- 2.4. Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu izvērtē attiecīgās programmas pasniedzējs un direktors un, ņemot vērā darba novitāti un kvalitāti, pieņem lēmumu par to, vai tas tiek publicēts, publiski izpildīts, izplatīts, raidīts, retranslēts un padarīts par pieejamu sabiedrībai un vai tas notiek ar RISEBA vārdu vai bez.
- 2.5. Ja attiecīgās programmas pasniedzējs un direktors pieņem lēmumu par aizliegumu publicēt, publiski izpildīt, izplatīt, raidīt, retranslēts padarīt pieejamu sabiedrībai Studējošā radīto Intelektuālo īpašumu, Studējošais ir tiesīgs apstrīdēt šo lēmumu, iesniedzot sūdzību Komisijai.
- 2.6. Komisija izvērtē no Studējošā saņemto sūdzību un informāciju par radīto Intelektuālo īpašumu, sniedz atzinumu par tā novitāti, kvalitāti un komerciālo potenciālu un pieņem lēmumu par attiecīgās programmas pasniedzēja un direktora lēmuma atcelšanu vai atstāšanu spēkā.
- 2.7. Ja Komisijas locekļi uzskata, ka Intelektuālā īpašuma novitātes, kvalitātes un komerciālā potenciāla izvērtēšanai ir nepieciešams pieaicināt ekspertu, tad, saskaņojot to ar rektoru, tiek pieņemts lēmums par eksperta pieaicināšanu.
- 2.8. Komisijai ir pienākums veikt Studējošā sūdzības izskatīšanu (t.sk. nepieciešamības gadījumā ar eksperta pieaicināšanu) viena mēneša laikā no Studējošā sūdzības saņemšanas dienas.
- 2.9. Studējošam, gadījumā, ja attiecīgās programmas pasniedzējs un direktors vai Komisija pieņem lēmumu par Intelektuālā īpašuma publicēšanu ir pienākums nodrošināt RISEBA vārda un simbola izvietojumu uz Intelektuālā īpašuma vai Intelektuālajā īpašumā (ja tas ir iespējams).
- 2.10. Ja RISEBA, izmantojot savas mantiskās tiesības uz Studējošā radīto, šī nolikuma 1.sadaļā minēto, Intelektuālo īpašumu Studiju līguma spēkā esamības laikā gūst ienākumus, par to pārdali lemj Komisija.
- 2.11. Ja RISEBA rodas nepieciešamība radīt konkrētu Intelektuālo īpašumu un tas tiek radīts papildus studiju procesam vai darba pienākumiem, par to tiek noslēgts atsevišķs līgums, kurā, t.sk., tiek atrunāts arī atlīdzības jautājums.
- 2.12. Ja Studējošā Intelektuālais īpašums radīts, papildus izmantojot kādas Trešās personas intelektuālos vai materiālos resursus, Studējošajam ir pienākums par to informēt RISEBA. Šādā gadījumā tiek noslēgts līgums ar Trešo personu par tiesībām uz radīto Intelektuālo īpašumu. Līguma noteikumi tiek izstrādāti un apstiprināti no Komisijas puses, ņemot vērā RISEBA un Trešās personas ieguldījumu Intelektuālā īpašuma radīšanā.
- 2.13. Jebkura līguma par Intelektuālā īpašuma radīšanu vai izmantošanu noteikumus pirms to nodošanas rektoram parakstīšanai apstiprina Komisija.
- 2.14. Komisijai ir pienākums nodrošināt un organizēt dokumentu sagatavošanu un darbību veikšanu, lai nodrošinātu RISEBA Intelektuālā īpašuma aizsardzību un reģistrāciju.

3. Intelektuālā īpašuma izmantošana ārpus RISEBA

- 3.1. Ja Studējošais vēlas izmantot Intelektuālo īpašumu saviem nolūkiem vai Trešo personu vajadzībām, mantiskās tiesības, uz kuru pieder RISEBA, ārpus RISEBA, Studējošais iesniedz attiecīgu līgumu programmas, kurā viņš studē direktoram, kurš pieņem lēmumu par atļauju vai aizliegumu izmantot Intelektuālo īpašumu ārpus RISEBA.

- 3.2. Šī nolikuma 3.1. punktā minēto lēmumu Studējošais ir tiesīgs apstrīdēt Komisijā, iesniedzot rakstisku sūdzību.
- 3.3. Ja šajā sadaļā noteiktajā kārtībā tiek pieņemts lēmums par atļauju Intelektuālā īpašuma izmantošanai ārpus RISEBA, ar Darbinieku, Studējošo vai Trešo personu, gadījumos, kad no tā izmantošanas tiek gūts materiāls labums, tiek noslēgts līgums par šādu izmantošanu.
- 3.4. Jebkura šī nolikuma 3.3. punktā minētā līguma par Intelektuālā īpašuma izmantošanu noteikumus pirms to nodošanas rektoram parakstīšanai apstiprina Komisija vai tās pilnvarotā persona.

4. RISEBA vārda un simbola izmantošana

- 4.1. Bez RISEBA atļaujas aizliegts reģistrēt preču zīmi vai firmu, kurā jebkurā veidā ir izmantots RISEBA vai tās struktūrvienības vārds.
- 4.2. Bez RISEBA atļaujas aizliegts izmantot RISEBA un tās struktūrvienību vārdu un simbolus jebkādas komercdarbības ietvaros, t.sk., lai izplatītu jebkādu preci vai sniegtu jebkādu pakalpojumu.
- 4.3. Ja Studējošais vai Trešā persona savos nolūkos vēlas izmantot RISEBA vai tās struktūrvienības vārdu vai simbolus jebkādā veidā papildus tam, kas ir atrunāts šī nolikuma 2. – 3. sadaļā, piemēram, komercdarbības ietvaros, šai personai ir pienākums iesniegt šādu pieteikumu Komisijai vai tās pilnvarotajai personai.
- 4.4. Lēmumu par RISEBA vai tās struktūrvienības vārda vai simbola izmantošanu Studējošā vai Trešās personas nolūkos jebkādā veidā pieņem Komisija vai tās pilnvarota persona.
- 4.5. Jebkura līguma par atļauju izmantot RISEBA vai tās struktūrvienības vārdu vai simbolus noteikumus pirms to nodošanas rektoram parakstīšanai apstiprina Komisija vai tās pilnvarota persona.
- 4.6. Studējošam vai Trešajai personai ir tiesības uzsākt RISEBA vai tās struktūrvienības vārda vai simbolu izmantošanu tikai pēc tam, kad tā ir saņēmusi atļauju no Komisijas vai tās pilnvarotajai personas vai/un noslēgusi nolikuma 4.5. punktā minēto līgumu.

Šis nolikums ir sagatavots, ņemot vērā šādu tiesību aktu normas:

- LR Autortiesību likums,
- LR Patentu likums,
- LR Dizainparaugu likums,
- RISEBA Iekšējās kārtības noteikumi